

Մանկանի Էֆեսոս

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՌԻՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

1868 ՅՈՒՆՎՈՐ 23 ՍԱԸ

ՆԻՄԵՐՈ 577

Մանկանի Էֆեսոսը հասնում է 6 նանի սենեակ 300
 Բնակի վերինը, սենեակը 200 քառ. ոտ, քառ. փայտեղ տանի
 Բնակի օդարար, 200 քառ. ոտ, քառ. փայտեղ 100 քառ. ոտ,
 քառ. փայտեղ տանի 50 քառ. փայտեղ տանի քառ. փայտեղ տանի

Իլանթըն պեյքեր սաթը 1 լիտր, պե-
 րինի սեփուկ 5, Էֆեսոսի սեփուկ 2,
 Էֆեսոսի սեփուկ 4 և այլ սեփուկներ 1
 և 2 քառ. փայտեղ տանի քառ. փայտեղ տանի

Մեքենայի փայտեղ, զեյթունային փայտեղ-
 167 քառ. փայտեղ տանի և Էֆեսոսի 2 քառ. փայտեղ
 տանի, Էֆեսոսի 6. Փանտանի կենտրոնի քառ. փայտեղ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՉԱՍԸ

ԷՍԱՍԱԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԵՏ

Յունվար 22 բազար իրթեպի.

Աչուր	55-7
Գարանտ	34-30

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԷԿՐՈՖԻՅԷ

(Անոն-Հալա-Բար-Ֆեշտ)

Փետրվար 1 ըրաչար.

ԷՍԱՍԱԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԵՏ

Փարիս .

Աչուր	32.75
Գարանտ	32.70

ՀՈՒՄՐԱ

Աչուր	32-3 տեն 7-8
Գարանտ	32-3 " 8-8

Օսմանյն իսթիգրազը 1863 ին .

Աչուր	268.75
Գարանտ	266.25

Ֆրանսյն Ֆոնտուռ 0/0 3 Ֆայիպի .

Աչուր	68.75
Գարանտ	68.70

Իթալիան Ֆոնտուռ .

Աչուր	43.80
Գարանտ	43.75

Պուրթեշ, 3 փետրվար .

Մ. Գանթաբիլեթեն, Նիելիպետեն
 նախ բարաս իլե պիրիբրտե, մեմուրիեթ.
 Թի Ֆեվրեթատե իլե Սեն-Բեթերսպուրկա
 կեմետրիմիշ տիր .

Բատուա, 3 փետրվար .

Մանթանա միւտարեպետնտե շէհիտ
 օլանլար բուհու իչին բարասլար Թարա-
 Ֆրնտան զքեզ Աստուած տուաւր օգուն.
 մասը միւնասեպեթիլե ուլղունսուզ-
 լուզլոր զուհուր իտերէք մեզքիւր
 տուաւր մանի օղունմուշ տուր .

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԻԻԼԻՅԵՏԷ

Վարնա սանճաղը միւթեսարրեֆլաղը
 Թարապուսու դարպ վիւյեթի մերքեզ
 գայիմազամը սապրգ սեաթեթու Ասիմ
 բաշտա .

Մեքենայի վալեա ազաղը ըիւթպեյի
 ուլա սընթը սանիսյլե ամեաթի տիվանը
 հիւմայուն իսլաֆասընտան սեաթեթ-
 լու ըիգա պեյ էֆենտիլե .

Գոնեա վիւյեթի մեքթուպճուղու
 ըիւթպեյի սանիլե սընթը էվլե միւ-
 թեմայիղիլե, մեքենայի վալեա մազպաթա
 օտասը միւմեյեթիլե սապրգ իզգեթու
 Մեաա պեյ էֆենտիլե .

Մեքենայի վալեա մազպաթա օտասը
 միւմեյեթիլե իսլ ըիւթպեյի սանիլե սընթ-
 Ֆը սանիսյլե, օտայի մեզքիւր իսլա-
 Ֆասը միւթեհայեթիլե սանիլե իզգեթու
 Թեվթիլե պեյ էֆենտիլե Թեվթիլե պեյ
 ըուլմուշ տուր .

— Տիւնքի կիւն, Բրուսիա տեվե.
 Թի Թարաֆրնտան Ֆեվրեթատե սուրեթ.
 Թե միւրախաս կեմետրիլիշ օլան գոնթ
 Պրասսիե տը Սեն-Սիմոն, Շիմալի Աւ-
 մանեա իթիհասար իչին քենտի իթի-
 մանտմեթրիլի թագուիլ իթմեք իւզուե,
 հուզուրու չեվքեթմեվթուրու հազուե.
 Թի իսլաֆեթենահիլե չըգմազ շերե.
 Ֆիլե նայիլ օլմուշ տուր .

Պատեհու միւմայիլեյ միւրախ.
 խաս վեքի ճենպիլերի, Պապը-ալիլե կի-
 տիլպ, տեվեթուլ ֆուաա բաշա վե Մե-
 հեմետ ըիւլտի բաշա հազալաթը վե
 տախի պաշ Թեշիֆաթճը Բեամիլ պեյ
 հազեթլեթիլե պիլեր վիգիթա վերմիշ
 տիր .

— Հանեատան յունվար 28 Թարիխ-
 լե Գուրիլե աՕրիանա եազըլան պիլ
 մեքթուպտա օգունտուղուն նեզարեն,
 Բուլար տաղարտան ենիպ, օտուն քես .

մեքտե օլան Օսմանլար իւզերիլե հիւճմ
 իտերեք, իքի էլքեք վե տեօրթ գարը
 ալպ կիտերլեր. գարըլարն էլեթիլե վե
 տեազըլարնը բարա բաշա իլետիքտեն,
 վե գարըլարնը աչուրգտան սուրա թե-
 լեֆ իլեմիլեթ. պու հազալաթի Գան-
 տիա Օսմանլարը տուլտուզարընտա,
 տիւհանլազ հեմեզհեպիլերի պուլու-
 նան Օսմանլարա եարտըմա գոշարար
 վե Բուլարը եենիտեն տաղա չեքիլեյե
 մեճպուր իտերլեր. գալիեն սեօյեթիլե
 նե նեգարեն, Օսմանլար չեհիլե տեմ-
 սիւքեթիլե, քենտի իլեթիլե իլե մեշ-
 ղուլ պուլունան պիլ չօգ Բուլարը տեօյ-
 միւլեթ վե եարալաճըլար իմիշ, Բուլ-
 արըն սեօյիլե պազընճա, սօբա վե
 թաշ իլե վուրուլանլարն իչինտե ալըր
 տերեճտե եարալանան տախի պուլուն-
 մազտա իմիշ. լաքիլե պեօյլե միւպալազ-
 լու սեօյեթիլեթատեն իհթիրազ օլունմալը
 տըր. իսթիֆեանլարը քեսմիլեթ տեյի
 սեօյեթիլե վար իստե, եալան իմիշ .

— Լա Լիպերթե տե օգունտուղունա
 կեօրե, ամիլալ Պիւթօգօիուն գոման.
 տասը Թահթընտա օլտուղու հալտե,
 եուլանիսթանա հիճրեթ իտեն կիրիտի
 Ֆամիլեալարն նազլի իչին, տեօրթ գը-
 թա Բուս վաթթըլարնտան միւրեքքեպ
 պիլ ուֆազ տոնանմա շիմալիք Բիլետե
 պուլունմազտա իմիշ .

— Եունան զազեթալարն ըիվայե-
 թիլե կեօրե, Սալթանաթը սենիլե կի-
 ըիտի պեյլեք իտեճեյիլի Ֆրանսա, ին-
 կիլթերրա վե Ալթերիա տեվեթլեթիլե
 պիլտիլիլե, վե տիւվեթիլե միւլարիլեյհիւ-
 մա պու թետպիլի Թահսիլ իթմիլեշ,
 հաթթա Ֆրանսանըն խարիճիլե նազըրը
 Մ. Մուլթիլե ֆարիտե մուգիմ Եունան
 էլիլի Մ. Թեոզորոս Տեիլեանիլե, կի-
 ըիտիլե միւսթազիլ պեյլեք օլաճաղընը

պատշ ճուգու գլար գամամը տրր :
Մըսըրը Պօղոս պէյ . — Բուճարըն
բաթրիսի հէնուզ յազըմ կէլէն պերաթը
Պապր-աիտէն ալմամը տրր : շիւնքի պիր
գաչ սէրահիսէթ թալէպ իտէր :

Թընկըր Յով . Էֆէնտի . — Գասպար
պէյ տէր քի , պիւթիւն ճէօմաթ կօ .
Թողկոսու բաթրիք ինթիխապ իտէր իտի ,
էկէրչի անըն սէրպէսիսէթի , հուգուզ
իթթիխազ իտէրէք , վէ անըն հուգու .
գունա ըիայէթիէ բէնտիսինտէն գուրա
իսթէյէյիտիք . լաքին իթիմատ իթմէյիք ,
էօյլէ տէրլէր էմմա , գուրաեա չըզըչտը-
զըմըզ վազրթ , մուղայիրինի պուլուրուզ .
սրբազան Էթողկոս , սիզ պունճարըն
պու թաւիլ ու հարաքէթ լէրի իշինթէէս .
սիւֆ իթմէյին , պիզ չօգ կէօրմիւշիւզ ,
իշթէ պունճար տայիմա պէօյլէ տիրլէր :

Կաթ . — Ասլա թէէսսիւֆ իթմէմ ,
շիւնքի պէնիմ զամիր ու զիմէթիմ բա .
հաթ տրր : Պէնիմ չէքտիկիմ մէշազգաթ
վէ սըզընճըլարըմ անճազ Հազգ թէւալ
իշին տիր . եալընըզ ճէնապը գատիր ուլ .
լահ տրր քի , պէնի մէճպուր իտէր պու
աղըրլըզ իլթիզամ իթմէյէ . աճէպա
պանա նէ՞ շէյ էքսիք իտի , նէ՞ լազըմ ի .
տի եիւքիւն իւզէրինէ պիր եիւք տահա
արթըրմաեա , լաքին Քրիստոս վէ անըն
առաքեալարը տախի մէշազգաթ վէ սըզ .
լէթլէրտէն ալատ օյմատըլար . գալլըր քի
նէ՞ գատար առամ պանա գարչը տըրլար .
Խսթանպօտա 29 պին Գաթօ իք վար , հայտէ
պունճարտան 15 պինի մու իտիֆ օյտուն ,
շիմտի 120 պին նուֆուս էրմէնի Գաթօ .
լինի հիսապ օյտունուր . պու գատար պիր
ճէմաթըն էօնիւնտէ պու քիւլիւք Ֆըր .
գա նէրէտէ գալլըր . էօյլէ պիր ճէմաթ
քի , օնտան հէր կիւն եիւզէրճէ իմգա .
լարլա , հազգըմտա տուա վէ թէշէք քիւրի
հալի մէքթուպար կէլմէքաէ տիր :

Թընկըր Յով . Էֆէնտի . — Էլվէթ ,
էվվէթ .

Կաթ . — Եալընըզ արզու իտէր իտիմ
քի , հէքսիմիպտէ եէք սիլ վէ եէք վիճուտ
օլայըտըզ . Նէ՞ էքսիտի ճէմաթա . Բա
բա պիլիմ իտիկիմիքի իսթէյէրէք , ե
պիսկոպոսլարըմ զըզն ինթիխապը հազգըն .
տա նազարէթ իթմէք իսթէր . ճէմաթ
կաթողկոսուղուն վէ նախազհըղըն
պիր . պիրինէ պիրլէյմէսինի իսթէտի վէ
էլէ կէթիտի . (Պունուն իւզէրինէ հա
զըրունտան պազըլըր պիր գաչ սէօզ սէօյ
լէրլէր , վէ ճէմաթ տաղըր . պունճար
ըն իշինտէն էլ կիւնտէ միւթէասսիպ օ
լանլար պաշարը աչըք կաթողկոսուն է .
լինի էօրէրէր վէ տիշարը չըգարար . իշ
թէ պու տուր տէօրթ սաաի իշինտէ իճ
բա օլան շէյ .)

ԹԵՃԵՔԻՒՆԱՄԷ

Կէլէն չարչէմպիս (յունվար 16/28 թարխ .
ի) Իսկիւտարտա վէֆաթ իտէն թապիպ

« Իօաննիս Ֆէլիչին » ազրապա վէ ահրպ-
պա վէ թէալիւգաթը մէրուճ հազգընտա
խուտուէն վէ ումուէն կէօթէրիէն ասա-
րի էսէֆ վէ քէտէր , վէ ճէնազէնին մուրու-
րինտէ թէրթիպ օյոււնտն ալայի , վէ իճրա
պուլուրուլան ըիայէթտէն տօլայը հիսս իթ-
տիքլէրի թէշէքքիւրի աղիմ , վէ վաֆիրլէ-
րինի պէեան վէ դազէթայի միւթէպէրինիզ
վաթըթաւը իլէ իլան իտէրլէր :

Իսկիւտար 18/50 յունվար 1868

ԱՄԷՆ ԿԵՆՂԱՆԻ ԽՕՍՈՂ ԿԱՄ
ԽՕՍՔ ՀԱՍԿՑՑՂ ՉԸԼԼԱՐ

Մալմալի 575

Պ . Խոսրով , չէ՞ս գիտեր թէ ազգային հի-
ւանդանոցը ի՞նչ խեղճ ու ցաւալի վիճակի
մէջ էր . ի՞նչ անօրէնութիւններ չէր գոր-
ծուեր , չէ՞ս գիտեր խեղճերն ի՞նչ շուտ
շուտ կը մեռնէին , եւ մուկերն ալ որուն քի-
թը , որուն ախանջը եւ որուն թեւը կուտէ-
ին , այն ատեն ո՞վ կիմանար , ո՞վ բան մը
կըտէր , հիւանդանոցը հիմնովին կօրծանելու
դիրքին մէջ ալ ըլլար նէ (ինչպէս որ էր) ,
դարձեալ բան մը խօսող եւ կամ զգացող
անգամ չկար , եւ հետեւապէս մարդ բան
չէր իմանար , բայց հիմա ինչո՞ւ փունջը չը-
զըրէ , քանի որ տօգթոր Գալուստեան ամէն
բան երեւան կը հանէ , գործաւորներն աղէկ
եւ հաւատարմութեամբ շաշխատելուն հա-
մար պակասութիւններ կըլլան կըսէ , փունջն
ալ աս կըլսէ , չգիտցածը եւ իրօք պակաս-
թիւն չեղածը իբրեւ պակասութիւն կը գրէ
կը մրէ , եւ յիմարն ալ կը հաւատայ ու Գա-
լուստեանին զխոսն վայ կուտայ , եւ ին-
չո՞ւ չտայ , թող երթայ ճշմարտութիւն խօ-
սին հասկնայ . Միթէ իրմէն առջինները ի-
րեն չափ խելք չունէին , որ ինչ կըլլար , ինչ
բաներ կընէին եւ մէկ անկեան մը մէջ ուղ-
տըն իր համէտով կըլուածատեն , անդին ու-
րիչ անկիւններ ալ հաւն ու վառեակ կըլ-
լողները պակաս չէին , ո՞վ կիմանար այն ա-
տեն եւ կը գրէր , թէ եւ խեղճին բողոք եւ
անգթութեամբ մեռնողին ողոք ամէն օր եր-
կինքի կապուտ կամարը կը հարուածէր . — ոչ
ոք , փունջն ինչո՞ւ մուճ էր այն ատեն ,
վասն զի Գալուստեան հոն չէր , եւ առնող
ժախողն յայտնի չէր . . .

Պ . Խոսրով . շատերը կը տեսնեմ որ քե-
զի պէս՝ փունջին մէջի գրուածոց վրայ ար-
գահատութիւն կզգան եւ միանգամայն կը
սրտմտին թէ ինչո՞ւ համար փունջը խելքը
գլուխը ժողովով չերթար քննէր ու իրօք
պակասութիւն գտնէր ու հրատարակէր տէ ,
կեղիէ այնպիսի լըղըս պըզըր բաներ կը հը-
րատարակէ որ՝ եթէ անոնք մինչեւ անգամ
ճշմարտ ալ ըլլան նէ , տնօրէնութեան յար-
գը չկրնար նուաստացունելն զատ՝ զանոնք
հրատարակողին սրտին եւ ոգւոյն անհաճոյ
ներկը երեւան կը հանեն , իսկ եթէ սուտ ու
սխալ ըլլան նէ , փունջը ապալայ սերուն-
դէն նոր փառք մը կը վաստակի . իր գրած
բարձր փաստաբանութիւնները տեսնելով ,
եթէ զինքը փիլիսոփայութեան , տրամաբա-
նութեան , հայկաբանութեան բրօքէտէօր եւ

հայ Ակադէմիայի մը հրամանատար չկարգեն
նէ , գէթ զինի չիմելուն համար զինի խմագ
Պաղտասօրին պաշտօնը իրեն կը յարձնեն .
եւ այն ատեն տնօրէնութեան ալ մէկ յան-
ցանքը պակաս կըլլայ . Բայց եթէ յանկարծ
օր մ'ալ անանկ պատահի որ՝ կամ ստակ չըլ-
լայ , եւ կամ մառանապետը ճէթը հտտած
ըլլալը իմաց չտալով՝ հիւանդանոցը գլխովին
մութը մնայ նէ , այն ատեն ալ իհարկէ ըս-
տիպեալ փունջին յոյսը բաւական կըլլայ .
տնօրէնութիւնն ալ յանցանքէ ազատ կըլլայ .
Սակայն ինչո՞ւ ասանկ կը խորհիս Պ . Խոս-
րով , եթէ պիտտ առաջ անոր ամէն բարձր
տնօրէնութիւն վերջը՝ անոր ճիզմէճեանի
որոց համար տուած սա հետեւեալ պար-
տամուրհակին ոճը տեսնեն նէ , անմիջապէս
զինքը լեզուի եւ ավօզաթութեան դասա-
խօս եւ հրամայող կը կարգեն , որ աղքա-
տաց եւ որոց իրաւունքովը խաղայ :

Օրինակ պարտամուրհակի աշխատասիր-
եալ ի Հ . Ս . Ալաճաճեանէ ի խմագիր — տը-
նօրինէ փունջի :

— « Միայն 521/1 ղուրուչի շահը , զոր
պարտիմ վասն որոց Պ . Արմէնակի ճիզմէ-
ճեան , պարտիմ հատուցանել Տէր Եղիշէ հօր
ներկայ ամսէս սկսեալ . »

Հ . Ս . Ա .

Աս պարտամուրհակը Մանգուլէն ցոյց
տուած էր , եւ գուցէ Հ . Ս . Ա . ը ավօզա-
թութիւն բանեցուցած է ըսել կուզեր , շա-
տերը աս լեզուն չկրնար հասկնալուն համար
կա ալ պարտք սեպեցի Հայերենի եւ Տաճ-
կերենի թարգմանել :

Հայերէն օրինակ պարտամուրհակին . —
« ճիզմէճեան Արմէնակի որոցը համար մի-
նակ 521/1 ղուրուչի շահը , պարտիմ պար-
տիմ առ ամիսէն սկսելով Տէր Եղիշէ հօր հա-
տուցանել . »

Հ . Ս . Ա .

Տաճկերէն օրինակ պարտամուրհակին . —
« ճիզմէճեան Արմէնակըն եթթիմլէրի իշին-
եալընըզ 521/1 ղուրուչուգ ֆայիզի , պու-
կիւնտէն պաշխաեարագ Տ . Եղիշէյէ էօտէ-
մէյէ պօրճուեում պօրճուեում . »

Հ . Ս . Ա .

Կը տեսնե՞ս Պ . Խոսրով , ի՞նչ վարպետու-
թեամբ գրուած է , կրնա՞ս որոշել թէ ի՞նչ
ըսել կուզէ , անշուշտ դուռն ալ ուրիշներուն
պէս հասկցած ըլլալու ես , որ մայր դրամը
իտ պարտքը չէ , այլ միայն շահը , բայց կը
խորհիս անշուշտ թէ՛ մայր դրամը ո՞րքան է
եւ ո՞րին պարտքն է , եթէ Հ . Ս . Ա . ինը
չէ :

Ասիկա աղքատագէտի եւ գուր թ ու կա-
րեկցութիւն ունեցողի հոր տեսակ պարտա-
մուրհակ է , եւ ուստի 521/1 ղուրուչի շահ
կուտայ նէ , ալ հասկցիր թէ անոր մայրը որ-
չափ մեծ գումար մը ըլլալու է . . . Ինտոր
կուզես նէ անանկ հասկցիր , կամ շահը ան-
յայտ է , եւ կամ մայր դրամը , եւ այս ալ ըս-
քանչիւեաց եւ գաղտնեաց կարգէն է . . .

Հիմա նայէ որ դուն ճշմարտութիւն խօ-
սիս եւ ազգը յառաջացնելու ջանաս , բայց
քեզ մտիկ ընող չկայ , քանզի հայր դեռ մե-
ծաւ մասամբ թրքած վիճակի մէջ է . Նա
այնպիսի դիրքի մը մէջ է ինչպէս դուն ան-

գամ), որ մէկ կողմէն թխապատ ձեռք մը հոգին կը քակէ, եւ միւս կողմէն կարմրացոյց ձեռք մը արիւնը կը ծծէ եւ բոլորտիքը լուսոյ փայլը մարելու եւ խաւարին մէջ ինքզինքնին պարարողները պար առած մահ կը բուրեն. ու միջին դարը բարեւելու կը տըքնին, դուն խօսէ ճշմարտութիւնը, եւ ամէն ճշդութեամբ ու արդարութեամբ կատարելու ջանայ, բայց գիտցիր որ վարձքդ անաւանարկութիւն, անպատուութիւն եւն է, որովհետեւ չէթէ ընդ հանուր ազգային դատարարակութիւն չկայ ազգին մէջ, այլ մասնաւոր դատարարակութեան ալ նշոյլը չկայ, գրեթէ ամէն մարդ առանց ուսմունք եւ ուսումնական փաստաբանութիւն սորվելու գործի ձեռքն առած ատենախօս եղած է, առանց շիտակ գետինը քայլել գիտնալու, լարին վրայ խաղալ կը օքնի. կիսնայ եւ գլուխը կը պայթի, բայց նորէն կուզէ ելլել. . . Ուստի ամէն ձեռքը գրիչ եւ մարդու կերպարանք ունեցողին մի ջանար խօսք հասկըցունել, պատուոյդ արատ կը բերես. . . զի ամէն կէնդանի խօսք հասկցող չէ:

15 յունվար 1868 Բերա .

Ա . Գ . Մ .

Սա իմաստալից բանաստեղծութիւնն ալ մեր խնդրին հաստատութիւն կուտայ:

ՎԻԳՔՕՐ ՀԻԿՕՅԵՆ

Ով քարոզեց ստուծեան դէմ քաջ կռուելով, ճշմարտութեան, ապատութեան սուրբ անուանով:

Աշխարհ դատեց, -- նա մարդկութեան որ որպէս թէ, Հաւատարաց, ազգակործան թշնամին է:

Անա ինչպէս հասկնում ենք ճշմարտութիւն, Ինչպէս գիտենք նորա արժան գնահատութիւն,

Չէ՞ր որ ամբոխ ձայն էր տալիս -- Եւ մահ ֆրիտոսին, »

Եւ նոյնպէս մահ շողոքորթող Սոկրատեսին . . . Այն բաղմերախտ Գալիլէյին նմանապէս,

Չէր ամէնքի աչքից ինկած նա վերջապէս . . . Ո՞վ մարդկութիւն, լաւ հասկցայ քու օրէնքը,

Թէ մեր բարին սահմանուած է այն բանումը: -- Որ ընտիրը մարդիկներէր լոկիւր բաժին,

Պիտի ստանայ այս աշխարհում տանջանք խաչին, --

Պիտի գոհէ նա մեր համար խելքն ու կամքը, -- Աչքերի լոյս, սիրտը հոգին բոլոր կեանքը: --

Պիտի օքնէ գիշեր ցորեկ նա անդադար, Գրտինք թափէ, արիւն թափէ եղբօր համար,

Եւ վերջապէս իւր մեծագործ բարութեան տեղ, Պիտի կոչուի -- հաւատագրում, անխելք, տխմար . . .

Յ . Ք .

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԵՒ

Ինկիլիզ տօնանմարըն քեաֆիթէ սի ձենկ իթմէք թեաարիքինտէ պուլուն մագտա տըրլար: Շարք սուլարընտա օլան

տօնանմա իչին պիղայթ տերէճէատ գուվլէթի տիր տերլեր:

Քէզալիք սեօյլէնտիկինէ կէօրէ, եւ գընյարտա պիր եէնի Օսմանլը իսթիգրագը ոէ հիմլէրի Լօնտրա բիաչասընտա սաթըլմանեա չըգարըլաւճագ իմիչ:

-- Լօնտրաեա կիթմէք իւզրէ Մօնթրվիտօտան հարէքթի խտէն ինկիլիզ բօսթա վաբօրլարընտան Մանթօր նամ վարօր եազըն կիւնլէրտէ պիր տէ հչէթ. լու Ֆիուրթօնաեա թութուլարագ զարգ օլմուչ տուր. վաբօրու մէզ քիւր տէրու, նինտէ պուլունան 400 նէֆէրտէն անճագ 14 նէֆէրի գուրթուլմուչ տուր:

-- Ֆրանսըզ օրտուլի մախսուարընտան օլուպտա, եիւքսէք ըիւթպէտէ պուլունան իւչ նէֆէր օֆիշիալար, պէրապէրլէրինտէ, թօբլար, միւհէնտիսլէր, միրալար պուլունտուղու հալտէ, Հապէչ իւզէրինէ սէվգ օլունան ինկիլիզ ա. սաքիրինէ իմտաա վէ մոււվէնէթ իթմէք մէմուրիյէթիյէ, Ֆրանսըզ տէվէթի թարաֆընտան օլ ճանիպ: կէօնտէրիմիչ օլտուգլարը Բրէս նամ զագէթատա օգուլմուչ տուր:

-- Եազընտա քիւշաա օլունաճագ օլան մէճլիսին իւք իչէրինտէն պիրիսի, Հապէչիսթան սեֆէրի իչին, պիր միլեօն լիրալագ պիր գրէտինին զամ օլունամար թալէպինտէն իպարէթ օլաճաղը, Լօնտրա բօլիթիգա տայիրլէրինտէ սեօյլէն մէքտէ տիր:

-- Բրուսիալար, քէնտի սիւվարի սասաքիրի իչին, կալիշիատա բէք չօգ պարկիրլէր իչիթիա իթմէքտէ օլտուգլարը սեօյլէնմէքտէ տիր:

-- Գրուանճ թապիթը գարընըն պիրիսի, գօճասը իլէ պիր գըզ մապէյ. նինտէ զուհուրա կէլէն կիզի միւնասէպաթըն Ֆարընա վարըր. պու պապտէ հէր նէ գատար պու իքի գարը մապէյ. նինտէ աղըր լագըրտըլար վուգու պուլուր իսէտէ, շիմիլէ գատար պիր պիրլէրինէ սիթէմ իթմէտէն պաչգա պիր զարարլարը թօգանմամըչ իտի. Պու սօն կիւնլէրտէ, գարը, գօճասը եվտէ պուլունամարը վագըթ, պիր վէսիլէ իլէ գըզը եվինէ կէթիրտիպ, վէ տօսթու պուլունան պիր գարընըն եարտըր իլէ, գըզը կիւզէլճէ բաթագլաաղգտան սօնլա, էլլէրինի աեագլարընը գալիճէ պաղլաեալ, սաչլարընը քէսէր վէ աչընտըրըճը պիր ճէվ սու իլէ գըզըն եիւզիւնիւ կէօզիւնիւ պօեալար, վէ պիր գաչ սաաթ սօնրա, գըզը սալը վէրիւր. Գըզ իսթ բօլիսէ իֆատէյի հալ իլլէտիքտէ, գարը իսթինթագ իտիլտիքտէն սօնրա, հապս իտիմիչ օլտուղու էվրօրա զագէթալարընտա օգուլմուչ տուր:

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

ՎԻԵՆԱ ԲԻԱՆԳՕՍՈՒ

Ավսթրիա տէվէթի Ֆէխիմէօի թարաֆընտան թէէմին օլունուպ, Վիէնա. տա պուլունան միւթէպէր բիեանգօլարըն կէրէք « Բրօմէս » վէ կէրէք « Լօգ » թապիր օլունան գօնսօլիտլէրտէն, Գուեուլմուչ չարչըսընտա Գարամանլը օլուսօգաղընտա Նօ. 26 Պաղտատլեան Մըկըրտիչ աղանըն տիւքեանընտա Ֆիրսուխթ օլունուր:

Չիեատէ մալիւմաթ իսթէյէն զաթլարըն, մէրգուլէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իչին խասսէթէն իլան օլունուր:

ՎԻԵՆԱ ՎԷ ԲՈՒՍԻԱ ԲԻԱՆԳՕԼԱՐԸ

Վիէնանըն հէր նէվի բիանգօ ագսի. օնլարը վէ բրօմէսլէրի, Գալաթատա Գօ. միսիօն խանը գարուսու եանընտա Նօ. 16 սարաաֆ ճանէթօ տիւքքեանընտա Ֆիրսուխթ օլունամագտա տրի:

Մէրգուլմ Մ. Ճանէթօ հիչ պիր քիմ սէ իլէ շէրիքիկի օլմանբալ, վէ սաթտըղը պիլէթլէր իւզէրինտէ գալպ օլմանաճալը թէէմին գըլընմըչ մանասընտա պիր եէչի պէյգա միւհիւր պասըլմըչ տըր:

Քէզալիք պու մահէլտէ Բուսիանըն պիրինճի վէ իքինճի իսթիգրալարը բիանգօսուլունէն պիլէթլէրի Ֆիրսուխթ օլունուր. պուլունարըն սէնէվի ՕլՕտէ 3 Ֆալիգէ օլուպ, վէ իքի տէֆա շէքիլիւր:

Պիրինճի Նօ. գազանաճագ 200 պին. իքինճի 75 պին. սայրլէրի հաքէգա 40 պին. 25 պին. 10 պին. 8 պին. 5 պին վէ 500 գարպօն գալանաճագլար տըր:

Ամէրիգա օրտուսուլունտա խըզմէթի օլուպ, վէ միլէթիմիզէ չօգտան պէրու թանըլմըչ օլան տօգթօր կարապետ վարդանեան, պիր սէնէտէն գիեատէ տիր քի Հայաստան թարաֆլարընտա սէնաաթը իլէ մէչղու օլմուչ օլուպ, եազընլարտա իսէ շէրիմիզէ կէլուպ Ղալաթա գուլէսինէ եազըն ինկիլիզ խասթախանէսինին գարչըսընտա Նօ. 5 էվտէ սաքին օլուեօր, վէ ճիւմաա կիւնլէրտէ ալաթուրգա սաաթ պէչաէն օնա գատար հէքիմիք վէ ճէրալըզ, հէմ կէօղէ միւթաալիգ օլան իլլէթլէրէ խայրաթ պագաճագ օլտուղունու խասսէթէն պէեան իտէր:

ՔԵՐԱԿԱՆ ԳԱՂՂԻՐԵՆ ՆԻ ՏԱՃԿԵՐԵՆ
Տաճկերէն կարգալ գիտցողն համար Գաղղիերէն սորվելու գիւրին կերպ մը. Գին 21/2 զուրօւչ. կը ծախուի Չախմախճըլար Եօխուչն Գաֆաֆեանի գրատունը:

ՍԱՆԻՊ ՂԱՐԷԹԱ
ԿԱՐԱԳԵՑ Ե. ՓԱՆՍԵՄԱ
ԼԵՎԱԹՆ ԷՔԵԱԼՅԵՆ ԹԱԳՄԱՆԵԹՈՆԱԿ
ԳԵՊՈՒՄԱՆ ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆ
ՊՐԵՍԻՆԵ ԳԱՐԵՂՅԵԱ ՆՅԱԿՐՕ 467: